

Nr. 98.

Brasovu,

7. Decembre

1855.

Gazet'a ese de döe ori, adeca: Mercurea si Sambata, Föie'a odata pe septembra, adeca: Mercurea. Pretiulor este pe 1 anu 10 f.; pe diumetate a. 5 f. m. c. inlaintru Monarchiei.

Pentru tieri straine 7 f. pe 1 sem., si pe anulu intregu 14 f. Se prenumera la tote poste c. r., cum si la toti cunoscuti nostri DD. corespondinti. Pentru serie „petitu“ se ceru 4 cr. m. c.

GAZETA

TRANSSELVANESE.

Partea oficiosa.

Maiestatea Sa c. r. apostolica cu serisórea de mana din 3. ale lunei cur. a binevoitu a da fora tassa, primului presiedinte alu Inaltimeti Sale de senatu dela curtea suprema judecatorésca si casativa, Dr. Anton caval. de Schmerling demnitatea de consiliariu intimu actualu. —

Maiestatea Sa c. r. apostolica cu preanalt'a diploma suptuscrisa a binevoitu a inaltia pe c. r. colonelu si comandantu alu 15-lea regimenteru de gendarmeria, Anton Hoffer la stare de nobilu, alu Imperiului austriacu cu numele de onore, „nobilu de“ si predicatulu „Sulmthal.“

C. r. ministru de interne a denumitu pe concipistulu comisiunei tierei Ardealului pentru desgreunarea pamentului, Hugo Hubrich de comisariu alu 3-le prefectoralui pentru Ardealu.

Viena, 13. Decembre n. Pre Maiestatea Sa Imperateasa Elisa beta o scapă Dnmnedieu ca print'ò minune de o nenorocire, ce i ameninti. Pe la amidi ad. calatorindu, pe drumulu catra Schönbrunn intr'ò caretă cu 4 telegari, se speriera caii si, traghendui cocierulu intr'ò lature, se desfacura cei dinainte si trasera pe cocieriu in terisiu, eara Maiest. Sa Imperatéra remase in caretă fora cocisius. Ca ii ce remasera la caretă inca o luara la fuga pena ce unu cocisius tieranu cu minte isi puse carulu curmedisius pe drumu inaintea cailor si asia opri caretă imperatésca. Mai. Sa remase cu destula taria de spiritu nepericlitata si de aici incalcă pe alta caretă privata indereptu in curte, unde audienduse pásulu acesta fù primita cu stri-gari de bucuria.

Partea Neoficiosa.

Din Banatu Temesianu.

Despartiemantul alu V.

Scolele populare, bine sistematizate.

CXXIII.

(Urmare din Nr. tr.)

8. Unu altu locu destinat pentru gradinita bucatarii legumii) pre sama invietiatorului, unde prunci cei mai crescuti, sau cei din clasa a treia, prin urmare etate dela 10 pana la 12 ani, dimpreuna si in presentia invietatoriului, voru lucra la presedirea sadurilor si legumelor, la altoarea pomilor in locurile sub muntene, plivitura, se-patura, udatura, si alte cele ce se potu astepta dela asia estate, care intreprindere se nu durese mai multu de una óra, es prunci catu de catu se capete gustu catra economia campéstra, langa care sta cea mai mare parte a poporimii nóstre; — dara acésta intreprindere se nu tréca in abusu, dupa cum se pote vedé la multe locuri, unde nu-nmai una óra, dara dile intregi lucra miserulu pruncu scolaru si cu septemana intréga, la sapa, la fenu, la plevitu de grau, la culesu de prune, precum la invietatoriu, asia la preotu, pana si la judele, nota-riu si spahia locului; care asia silnica intreprindere nu fructifica, ci toemai, pentru erudele puteri ale pruncilor ne potrivite, mai multu strica, aducandui in melancolia, si in urciune catra lucru, si prin a-césta se omóra si vioiciunea spirituala; — asia dara numai una óra, si numai de döa ori in septemana, si nici odata de diminézia, ci dupa

amédia intre 4 si 5 óre, ca dupa ce au finit u ora de lucru, inca se mai aiba óre de invetiatu si de jocu pana la culcare.

9. Nu ar fi reu, ca unde se pote, se aiba scóla döa despartimente, cu döue incaperi, pentru incepatori, si pentru cei mai pregatiti, pentru servarea linistei. — Dara n'ar si reu, daca s'ar pute, ca si pentru fete se fie o deschilinita localitate. — Si acésta s'ar pute midi-loci prin barbatu energieci, cari ar sci capacita pe poporu, cum ilu sciú d. e. D. C. Ivanovitui intru imbunarea placilor invietatoresci. Cace poporulu pune la inima sfaturile cele parintesci si intielege si face ceea ce vede ca e spre binele seu si alu filioru sei. Numai barbatu energici se fia si tóte se facu precum sau facutu, pe unde au fostu de acestia.

10. Carti, hartie, creta, si alte lipse aslu cu cale, ca deocamdata se se porte din spesele comunii. — Cace deaca cei mai avuti si ar si trage pruncii dela scóla, ei totu ar folosi cu contribuirea, ca se pote fi ajutati invatiecei cei seraci si cu talente si diligintia lauda-vera, si lamura poporului nostru totu ar inainta mai bine, de catu cum inaintéza, astadi candu unii avuti nusi dau prncii la scóla, ear' cei seraci n'au cu ce si castiga cele de lipsa . . .

De acestea midilóce asia su despoiate scólele nóstre, in catu in multe nu afli unu patrariu de cóla de hartie alba nici ereta, negreala catu se orbesci unu siórece. — Acésta orenduiéla de a se subtién scóla din spesele comunei, au fostu introdusa in Banatulu Temesianu, si pena acum dara nu sau paditu, dupa cum se pote vedé din ofisulu cameralei administratiuni din Temisiéra de sub 7. Decemb. an. 1833 Nr. 923 si din int. 5, comitatul Crassovianu din 10. Decemb. 1833 Nr. 3524/3568 — prin urmare se pote vedé din potrivirea datelor acestor doue dicasterie, ca in privintia acésta voru si fostu avisate dela locurile mai nalte.

Si eu credu ca acestu modru nu este reu, celu pucinu pana atunci, pana candu massa poporului va fi mai bine informata despre folosulu si debuintia invatiaturilor scolastice. — Acestui metodu se pote multiam naintarea si deșteptarea tinerimii, din comuna satului Sintesciu, si ori unde sau urmatu acésta, acolo pruncii n'au sieditut de giaba din lipsa cartiloru, hartie, creta s. a. acolo si sporiu scolaru se pote vedé mai cu indestulare, ba si insisi invatiatoriul e multu inlesnitu cu acésta. — (Va urma.)

Posta cea mai noua ne aduce o scire dela Constantino-polu cumea Aristarchi fostulu agentu alu Principatelor la Poarta, care prin influintarea lui Redclifsi departatul prin porunca Sultanului din Constantinopole, ar fi primitu avisare, ca pote sa se re'ntórcă a-casa. — Acum se ivi intrebarea, óre reintrava elu in postulu de mai nainte, care lu occupa provisorie frateseu Miltiades? Postulu e grasu (20,000 fr. si impreunatu cu multa influintia in trebile grecesci, apoi la alégera patriareului si la candidarea lui inca joca presenturile pe la agentu, si aceste potu se'l fafa se misce tóte, ca sa reocupe postulu acelu de atata insemnata pe trupul representarea intereselor Ppatelor si care s'ar cuveni numai unui pamenteanu romanu din tie-rile pe care le reprezenteza.

Turcia inca a reclamat la cabinetulu Austriei pentru arestarea lui Tiuru, pentruca elu avea fermanu dela Sultanulu.

Din Bucuresci cerculéza o corespondentia oficiosa intre guberniulu Moldovei si intre comandant. c. r. conte Paar. — Gubernulu Moldovanu pofti pe milita c. r. care stationéza pe malulu dreptu alu Prutului, ca, fiindca pe locurile acele se facu multe prevaricatiuni cu sare si marfa coloniala intre Moldova si Besarabia, militia c. r. se dea ajutoriu la sterpirea acestor abusuri.

In 10. Nbre FML. conte Paar respunse la departamentulu militariu alu Moldovei, ca misiunea armatei c. r., in puterea tractatului inchis cu Pórtă, e a inderepta orce invasiune armata din partea Rusiei peste granitia, ear' nu a se occupa cu trebile politienesci, care se tienú de gubernulu moldovanu. —

Monarchi'a austriaca.

TPANCCIABANIA.

Зърпешти, 13. Дечемвре к. и.*) **Лиць тълдъшескъ пептрз**
пакетълъ de жърпале, къчъ къ читреа ачелораши тай витъ de аспри-
теа іерней ши de сингърътатеа, днтръ каре петрекъ. **Лицъ по-**
литика нъ тъ тай інтересълъ днтръ вълъ тишъ ка ачеста, къндъ
тотълъ се кълтіпъ днтръ *Andoieil*, дн фрікъ ши сперандъ. **Лицъ**
ши de алтимптрреа ез кредъ ашea, къ а політика дн аеръ нъ не
фолосенште, чи не стрікъ аткічъ, къндъ поі днкъ тай азетъ о не-
шърдінітъ тревълъ de лъдіреа ідеілоръ цеперале. Аїчъ фрате'mi
аджъкъ амінте, къ да ап. 1845 вълъ таре бърватъ de статъ din
Biena, кареле окъпа вълъ din постгріле челе тай палте тъ дн-
тревасе, ка къдъ акопаці авеамъ ла Газетъ ши ка че класе de оа-
мені съпът ачеіа. **Лі** спъсесъ, пептркъ тълци пъдіні, поі totъ-
deaagna ле damъ не фадъ пътървлъ. „Е, фіе къдъ ворѣ фі,“ дншъ
зісе ачелъ бърватъ de статъ, „Дта ши колабораторій дтале съ въ-
сіліці а да пъблікълъ Dv. тай ънтеіг о формаль edжъкъпе полі-
тикъ пріп лъдіреа de ідеі цеперале, Фъръ каре спедіалітъ-
ціе нъ се потъ днцелене ши тай въртосъ пріп рекомъндараеа
стадіалъ історіеі, каре днцеленеште тълатъ пре омепі ши нъї
ласъ а рътъчі пічі а се фаче жъкъръ партітелоръ **), дндріпътъ
ши сімъклъ торалъ, Фъръ а днппінце не бтені дн черте сеі
ролецібсе, сеі втопістіче кълесе din нзорі.“ Niciodatъ нъ воіз
віта къвітеле ачелъ таре бърватъ, пептркъ de ши totъdeaagna
сімпатизамъ пътai къ чеєа че есте посітівъ дн віéда омене-
скъ, ачелаш бърватъ лицъ тъ днтръ днтръ пъреріле тело.

Съ лъсътъжърпалеле политиче, съ тречетъла але постредчелоротъпешти политиче неполитиче, din каре днти тритиесеши шиастьдатъ къдива пътъръ „Патриа,“ Zimbrъ,“ „Ромъниа литерапъ“ши din „Стеаоа Дунъре“ оптъ Nр. Съртане жърпале ротъпешти, че въкърбосе промтъ еле дн програтеле лоръ de паштерекътъ ши mai кътъ лъкръръ фолоситъръ, феричитъръ, тъжтвътъръ,еаръ къндъ есте да фрънчереа пънеи, тъгителеле, че пъціпъ потъжнилі! Се поте къла въплъ съя алтъ жърпалъ ва фи пъртъндъвъпъ ши комодитата колабораториморъ, партеа шай таре днисъ астерпичнъе лоръ се траце din днпречъръръ, дндре каре да ло-къмъ днтыгъ въпъ дъпъ а теа пърре: пъказъръло пресеи... апои пештиица dominitъре да класа тъжочиъ de четиторъ дн чеа че пътимъштиище прогътитъре пентръ читиреа жърпалелоръ, прекът е истопия, феография, статистика и. а. Дн адевъръ прошти ай тай фостъачеи писташи аи ротъпидоръ, карий тай дн ани тракъши ръспъндияворътъ, къжърпалистика ротъпъ поте ажънче ши еа песте пъціпъка о а патра потестате дн статъ, въпъръ прекът дн Апглиа ши не аиреа.

Къндѣ тѣтѣ жарпалеле ромъпештѣ кътѣ екісѣтѣ ар авеа врео
сатѣ тай препътърапці ші de чіпчі орі атъдї чітіторї, атъпчі
аш тай зіче ші её: Тъчеші къ акът лътмеа ва тай траце къ
ярекеа дикъ ші гласылѣ жарпалістічѣ ромъпе; дикъ пъпъ къндѣ
боіерълѣ ші амплоіатълѣ ді віне къ скъдере а съфері не мес-
чора са врео газетъ ромъпескъ, пъпъ къндѣ пегъдеторълѣ нъ
вреа съ прічѣтъ літба чеа „Літортокатъ, къндѣ лътінітѣ ші
Францюзітъ, къндѣ събрѣтъ ші ръсітъ а газетелоръ,“ пъпъ атъпчі
пічі програмеле челе тай елоквенте нъ ворѣ фі дн старе de a
дештепта не пъблікъ din анатіа са.

Апої сать үртараea, къ фіекаре газетъ ротъпескъ пътai
кътѣ веџетeзъ, еаръ пz тръиеште; пептракъ че віéдъ поте авé
upъ жэрпалж спріжопітѣ de 4—5 сате сéв чelж таl твлтѣ о тіе
de авонаці! Бine a zicj chine a zicj, къ пвblічіштї ротъпн съп
іозацї пвblікацї, бтенi карї тврческѣ пептре алжї шi тръиескѣ
делa cine, adikъ кът amj ziche, din аеръ шi апъ съпътбсъ. Maї
адаюче да атъеа тікълошиj дикт шi ачеа фаталітате, къндѣ къте
upъ жэрпалж de але постре се таl опінеште шi слj съ факъ
партіть. —

— А пропо! Че твъшкътърѣ пе фбрішъ възѣ еѣ дп „Zim-
врѣ“ ши дп „Стеаоа Дѣпъре“ асъпра лзї Лазърианъ? № кът-
ва Dta веї фї афлатѣ чеваш маї deanpône decspre ачеа diatріеъ
порпітъ асъпра лзї? Mie ачесте атакърї асъпра персóнеї лзї Лазъ-
пianъ дпї венірѣ атътѣ маї neаштептате, къ кътѣ се штие, къ
джесълѣ фѣ дпсърчіпатѣ deadрептѣлѣ de кътъ гъверпілѣ Moldo-
вѣ, ка дп тѣтареа спарчерї конференцелорѣ дипломатиче дела
Biena din прѣтъвара трекътъ, ла каре фѣсесе ши елѣ тримicѣ ad

^{*)} Ачестъ скрісбре прекзт се пітє прічепе din капрінсзяѣ el, нь ера дестіпать пептрз пзвлічітате, тотзи актн сімдімѣ тревзін-на де а о пзвліка.

**) Карте не атвончі до Апдейлів іні Бонграїа крещтеа ші се Ам-
ерика.

лато міністроми Негрі, съ нъ се ре'пторкъ ла Іаші, чі съ дп-
трепринзъ о къльторізъ дп інтересамъ реформеі шкóлеморѣ тол-
довене; де аічі ар үрта, къ ачеле атакврї пімерескѣ таі твлтѣ
дп губерній дектѣ дп Лагріанъ. Не тóтъ дптжилареа пірта-
реа челорѣ дбъ жърпале требве съ аієз піште матіве аскансе,
Фъръ каре ачееаш пічі къ се погто еспліка. Её din парте'мі пъпъ
актъ по афлаіз дп прівіца ачеста таі твлтѣ, дектѣ чееза че се
веде дп пышітеле жърпале; варъ асупра ачестора токта прії-
мійз опінізпеа үпзія din върбації чеї таі стімадї аі поштрій, пре-
към о веі ведеа дп алътврата.

(Алътврътъ щи ачестъ скрісօրե преквт զրտէզъ.)

— „Авереа матеріалъ, Фондъ інтелектуалъ ші пытсеросітатеа попоръкѣ де ачелашій сжыце ші де о релеце съпт факторій търієи ші търімеи үнеі націяны, ал үнеі патрій.

— Попорядъ славонъ, афаръ de 21 міліоне респѣндитъ ѿ Тврчія европеъ ші чеевалатъ Европъ респѣритъ, пътеръ пътai ии Рсія ла 50 міліоне. Ші къ тóте ачесте патріоції руши се ѹзініръ а фаче пъ пътai din маїарі, чи љислові ші din ромъні, дёкъ пъ славі, љнкаі семіславі. Націонеа францезъ пътеръ ла 36 міліоне, се пътеште ла grand nation, ші терітъ ачесте пътіре ѿ тóте прівіпца. Къ тóте ачесте маї дъкънъзі Пріпудъ Наполеон дешиаръ, къ Франца симпатісіцэъ ші ізвеште пе белці, къчи белції аѣ о літевъ ші ачелеаші datini къ францезій.“

— „Рomania літераръ,“ „Steaoa Drăvăрii“ іш „Zimbrъ“ ны сэпт de ачестъ пріпчіпік. Мърчиите, борнате, de впѣ провінціа-
лістъ філістікъ, еле сокотескъ къ впѣ тіліонашъ de moldовені
сэпт de ажупсъ, ка сінгру съ філіпескъ miciunea че dectinuла
а філіпрд'о ромъпіоръ.

— Ачестө фой пытмай къ пы ші ай пысч de целд спре а жүлді симпатиile ротъпешті, чі лякрезъ систематиче a decisina ші а слъві пе ротъні, арзыкъндікъ тінъ асупра върбацилорд челорд таі тәрітаді ротъні, къндікъ асупра түптенілорд къндікъ асупра арделепілорд.

— О порніре дн коптра ачелора, карї ка de 150 anі аѣ ше згатѣ шї wedѣ днкъ дн Фрзптеа месеї дн днвеле Прінчіпата, о порніре дн коптра фїлорѣ лвї Іспайлѣ, карї н'аѣ тревзінду де-кътѣ de ынѣ Cenedѣ салтъпескѣ спре а се фаче стъпти пе то-шиїле боерештї — о амѣ днцеленце. Фона днсъ дн коптра а дої треї дѣскълашї ротънї din Apdealѣ нї о пзтетѣ спліка.

— Че богъдій аѣ стржпсѣ, ла че постгрѣ тарї саѣ авжитатѣ
ромътнї арделенї къдѣ аѣ трекватѣ кіт мацї саѣ пекіттацї ли
Moldavia шї Wallachia?

— Ромъпій арделелі веніді ды Прінчіпате нѣ аѣ стржисѣ пічі о авере; къчі еї нѣ с'аѣ фъквтѣ арденані поесорі де мон-ши, ка дн дої треі ам din брагацій съ debinъ капіталішті; нѣ, еї аѣ венітѣ сърачі, сърачі аѣ рътасѣ ші сърачі аѣ пъръсітѣ а-честе цері. Дѣскълія н'а фостѣ ші нѣ ва фі пічі одать камеа пе каре ажъпце чіпеваші ла авері, ші еї ачестѣ професіе греа ші днгратъ аѣ днберъдішатѣ тодї пъпъ ла впвл.

— Pedakgorvlă „Стелі Дніпра“ до че ня а ръмаоѣ дас-
кълѣ iduntъ днівъ ешіреа din шкóле Берлінглї? № а ръмасѣ
къчі астъзї п'ар фі колопедлѣ.

Дъскъліа е апостоліе че чере аблегаціе, ізвіре de остеңель, стървіндъ; ea пъ е впѣ постѣ de sine cura како ap вреа впїй съ о шіпъ. — (Ва хрома).

AUSTRIA. Biela, 12. Дечетъре. Денъ дате официале до
monedzriile monarxieи австріаче с'аѣ бътвтѣ орї тіпърітѣ башнї де
аврѣ шї арцінтѣ до къровлѣ чеоторѣ треї anї din 8ртъ, до 8р-
штѣбреле съме шї adikъ:

Ла 1853 դու ազք 10 միլիոնե, դու արդյունք 17 միլիոնե, և տուալ	27,000,000	Փ. մ. կ.
Լա 1854 14½ միլիոնե ազք, 5½ միլիոնե արդյունք, և տուալ	20,000,000	„
Լա 1855 29 միլիոնե դու ազք, 4½ միլի- ոնե դու արդյունք, և տուալ	33,500,000	„

Съма тóтъ пе треи ани 80,500,000 ф. м. к.
и по адрѣ ши дни арцинтѣ.

Ачестѣ адрѣ ши арцинтѣ а ешитѣ и по партеа лвѣ чса маи
таре din тиелѣ къторва церѣ азстріаче, днитре каре и по привинда
богъдие de адрѣ ла локвѣдъ челѣ din тѣв стъ Ardeanблѣ, анои
Унгария; еарѣ о парте de метале побиле есте ши стрѣйнъ. Къ
тотѣ ачестеа се паре ка впѣлъ лвкѣдъ de minne, къ токта цериле,
тѣпци кърора съпти маи богадї de метале побиле, ачеле и по тоате
челелалте привинде съпти съраче; din контрѣ алтеле ліпсите къ
тотвѣдъ de адрѣ ши арцинтѣ съпти de ми de опи маи богате декѣтѣ
цериле побистре. Англия de екс. пѣ аре и по синвалѣ съдъ пічи впѣлъ
грапѣ de адрѣ; къропнї и по съпти de пѣтрѣ, късвторблѣ ши пътвѣвлѣ
indѣстрия ши контерчизблѣ еї трагѣ и по ачеса церѣ адрѣлѣ ши арцин-
тѣлѣ din тотѣ цериле пътжитѣлѣ, пе къндѣ din контрѣ локвѣтой
перилорѣ дѣрхите фела паткѣдъ къ тиши піни de адрѣ ши ар-

піятъ потѣ mѣpi de foame ші голътате ип oірвѣ. аче-
лораш. —

— Ноълъ *inclitst̄ de kredit̄*, деспре каре квънтарътъ тай аде се орі ші кареле актъ се афъ дп totъ modзлъ organicatъ къ впъ комітетъ de 20 мембрі, проміте къ ва авеа үртърі импор-тапте пентръ industryia ші комерчілъ церилоръ австріаче. Ка о dobadъ превенітбре да ачестъ дптрепріндере съ пе фіе үртъто-реа дптрепцівраре. Двпъ чо акціонарії сеъ тай віне фундъторі ачествъ балкъ хотържъ дптрѣ сінеші, ка din акціїле de 60 мі-ліоне, къ каре deokamdatъ се дпчепе банквлъ de kreditъ, съ dea ші алторъ къшіталішті din пвблікъ de врео 15 міліоне, — апоі дп 10. Дечетбре се дпчепвръ съскріпцівпіле да ачеа съмъ. Че съ везі дпсъ! de diminéda dela 7 бре се ведеа впъ шіръ дп-треітъ de бмені кътъ ціне dela порта банквлі националь пріп Schenkenstrasse ші престе піаца міноріцілоръ ші *Löwelstrasse* дпдъръптъ. Аж фостъ дпсъ бмені, карій дпдатъ двпъ mіezvлъ попдеі аж алергатъ ка съ'ші окнє локъ дпнайтъ ла капчеларііле de съскріпцівпе. С'а ж афлатъ алцій, карій аж пльтітъ кътє 5 фрі-тк. еаръш алтора, пътмаі ка съ ле dea локвлъ дпнайтъ. Пе ла 10 бре впъ комікарів алъ банквлі еші ла попоръ ші дп ворбі zikendst̄: Domnілоръ, астъзі тбъ зioa direkцівпea абіа ва фі дп старе de a binde акції ла впа тіїе інші, карій апкаръ локв-ріле dіnttъ; devі се дпделене къ тоді чейлалці аштентаці дпнде-шертъ, пріп үртмаре тай віне съ веніді тъїе. —

De къндѣ е Biена астѣфелѣ де фтврлзѣль ла събскріпціонѣ
de вані нѣ с'а маѣ възятѣ. —

Tîr'a romanèsca și Moldavi'a.

Стерцеа скльвієї та Молдова.

(Допъ „Зимбр.“)

Iauii, 29. Ноємбр€ к. в.

Опорабілъ секретаріатъ de statъ прін адреса къ №. 4185
din 28. але кърентеї не пофтеште а пъбліка офісълъ преа дпъл-
датълъ Domnъ стъпніторів Гріг. Гіка ші дпкеіереа консілълъ
adminіstratівъ естраордінарів ьртатъ дп об'єктълъ ешапчіп'ръеї
твтвроръ робілоръ дігані din Молдова, прін decспълъбіре. О аша
фаптъ філантропікъ, фаче чеа таі таре опбре Domпвлъ Гіка че
аі лгатъ ініціатіва, кътъ ші гъбернълъ сеъ каре с'аі гръбітъ а
формъла dicpoziціїле къвеніте опре реалісареа впні аша търеде
фапте, каре ва фі актълъ челъ таі алесъ алъ domnіреї А. С. Гр.
Гіка філантропікъ.

К 8 апвль 1749 с'аă ăпчепетă емануїпареа Вечіліорă, акъ-
реia ăртаре с'аă възтă ăп 1844, шi апвль 1855 аă требвітă с'е
сфарте кă тотълă челе din ăртă лапцăрi але ăрciбосеi склъвii din
тотă Mѡndora.

Ottawa Department

У філії Донецьк
адресатъ консільярії адміністративъ естраподібнаго кз data din 28.
Новомр. 1855 року № 1166

Ноябрь 1855 съв №. 1166.

Леїзіреа вогатъ de кътръ обштеска обічпвітъ adspare дп апвлѣ 1844 пептръ decroбіреа цігапіморѣ статвлі ші ачелорѣ аі мітрополіє, аі епіскопійморѣ ші аі топъстіріморѣ дп цепералѣ, аѣ превъзгтъ totzодатъ ші трептата рѣквтпъраре а робіморѣ цігані de пе ма феделе партікларе, пріп дптревгнцареа дѣреі decroбіцилорѣ съсѣ потенії. Целвлѣ ші dopіца ачестеі філандропіче тъсврѣ аѣ фостѣ ка дптр'влѣ шірѣ de anї, склвіа съ се стъпгъ de пе пътжптулѣ ачеста, авѣндгсъ шай алеcъ сперанда, къ ачеі таі твлдї dintre пропріетарї de склаві, лгъндѣ есемпль зпвлѣ дела алтвлѣ, ворѣ лібера дела сіпе фіндеle отпештї чо став съв атърареа морѣ.

Къ тъхните днъс не ведемъ сици а търтгри, къ фоарте пъцни а ё ръсппесъ пъпъ актъ на ачбестъ киетаре чтанитаръ, къндъ не алъ парте фондгрите афектате на ръсквтпърареа склавилоръ Флиндъ Форте рестрице, п'адъ пътятъ опера чукъ десъвършита лоръ еманципаре.

Ллгре ұлгріжіреле че даторілле посідіеіп постре не ұшып
ди тіжлоккылъ реформелоръ че атъ ұлчеркатъ а реаліза, ші а-
челоръ че війторылъ рекламъ, пріївітъ къ ачестъ кестіо есте ұна
din ачеле че тресвє а төрце ди пайтеда орі күріе алға, ка ұна
че depézъ din ұлсыші леніле отепіріп ші прівеште къ осебіре
да demilitatea църі.

На момента външната Европа аратъ външни интереси отътъде във външните Принципати ше mediterezъ регулира събранието лордъ, естествено datopia патриотъ постре, какъто еа съ факъ дела sine външни пасъ дължностите. Ако дължността съпту de външните скъпвания също ридикуларни din този статутъ честито илюстрируе але лютий векъ. Съпту Принципатите рошъните азъ пъстратъ дължностъ ачестъ гръмъ дефенитори и външни со-
циетъни барбари.

Нємаї ли Пріпчіпate скльвіа фаче ликъ парте ли opdinsla сочіалъ! О асеміне апомаліе ня требзе, цічі поге съ маі ексіс-
те; о аша старе а лукррілордъ есте ли пепотрівіре къ сълтеде
dorme але реліції крещінне, къ пріпчіпile de зманізате ші къ
віталілъ інтересі de статі. Ачеста есте о плагъ а соціетъці, це
каре требзе ня съ о ackandemъ прекъм с'аі фоотѣ черкатѣ пъпъ
акъм, къчі есте къ пептіндъ, дар съ о bindeкъмъ къ кътѣ маі
кг҃ржандъ.

Нептръ ачестѣ събршітѣ ші ка Domnѣ ші ка крещтінѣ, кон-
султъндѣ ші demnitatea церей ші дисенії сімдіріе іншій тоа-
стре, киетъмѣ астъзі серібса ляваре амінте а консілівѣ постро-
аспра ачестеї кестії de mape імпортанцъ, ші сперъмѣ дц о ак-
тівъ коплѣкрапе din партеї, спре а не ажъта ла солгдіа еї дп-
тр'зпѣ кіпѣ конформѣ къ шареле лені але оменіреї, шъзіндѣсь
тотъбодатъ ші пежигріеа desпыгвіреї квепітѣ дпдрітвідлорѣ.

Мі Фачетъ dap' indemnare de a форма, външ проиектъ de лецивре асупра ачеостъ обиектъ ши а не съпъне спре а се дипрента de кътъръ Noi юн deliveradja dibanqълъ цепералъ.

Сокотіца побстръ есте, къ базеле поменітълі проіектъ съ
фіе үртътбoreле дозе ппктырі.

Ръдикареа не може да сълвие din Moldova.
Регулареа щи моделът репартитие де спъгвите къвените дни-
дритвци моръ.

Сперъндѣ къ конкврсълѣ компатріоціорѣ поштре Фъръ део-
себире нѣ не ва линеи дн о аша кестіе зманітарѣ de днитѣвлѣ
опдинѣ, нѣ не дндоимѣ къ ші Длорѣ шембрїй консіліевѣ пострѣ,
се ворѣ сілі а десъврши къ днеплітѣтате сарцина че ле панетѣ,
ши спре ачестѣ сфершітѣ коцтѣшѣ дн зелвлѣ ші прічнішіе de
зманітате de каре Длорѣ пэрдрреа аѣ datѣ вї добезї.

(Събрание) Г. Гика ВВ.

Протоколіт. П. Мавроені, Вістернік.

Журнал

Дикоєтъ до сеанда Сфатувлі адміністратівъ естраординаръ
ла 28. Ноемвре 1855.

Пресенці: Длорѣ министрѣ din лѣвптрѣ Логоф. Стефанѣ Катарціѣ; min. оствѣшескѣ Логоф. Іодаке Костаке; min. фінансѣдорѣ Ворп. Петраке Маврогені; секретар. статулѣ Л. Са Беизаде Костаке Гіка; dip. департ. ієстїдїї Ворпікѣ Апаст. Папо; dipек. департ. лакрѣрідорѣ пъбліче Пост. I. Кантакузинѣ, thi dip. департ. квлтудї Пост. Leonida Гіка.

„Астърѣ ѝн 28. Ноемврѣ аиблѣ 1855, консіліаѣ аѣ пріімітѣк
къ о віе твлцътире оғісълѣ Мп. Сале съптѣ Nr. 1166, пріі каре
і се пнє ѩп ведере дпалтѣлѣ прііціпѣ алѣ десфіпцъреі склъвіеі
din Moldova. Мембрїй консіліаѣлї аѣ рѣтасъ пътрвши ла четі-
ре ачестї лвтінатаѣ оғісъ пнінѣ де консідераціїле челе маї фр-
тмосе ші дпделепте, ші каре пріін ініціатіва че аѣ лвтѣ дптрѣ о
кеетіе de тогъ імпортанца ш'аѣ фѣкѣлѣ do пе акъш парте ѩп
історія патріеї, дисемпнлѣ чеа маї фртмосъ пацінѣ ѩп прогре-
скъ пеатхлї постълѣ.

Консіліумъ administratивъ dap ce дисоцеште къ adminka са рекваштнцъ ла ачестѣ aktѣ de mapе присемпарате, emanatѣ din ѣпалтеле centimente че карактерicѣзъ не А. Ca Domnulъ стѣ-
пъліторѣ, шї апъздѣндѣ din тоге пштеріле сале ла undenplinirea ачестей фанте, констатеziu la unanimitate прія жърналъ de
фадъ zioa de 28. №ре апѣлъ 1855, ка o zi de eerваре пептрѣ
патрие.

Тотъодатъ доі тембрі аі консіліві, Длорѣ Велѣ Вист: ші діректоівль департ. істідіеі се ворѣ оквпа де лндаітъ кз ела- борареа проіектылѣ кзвеітѣ пептре аплікація лнтоітai а шъре- делорѣ ші лнталелорѣ пріпції кзпрінсе пріп лнмінатлѣ офісѣ кз №. 1166.

Пе лъпгъ пъвлікареа de съсъ а актегоръ оғічіале къ тәл-
дұттаре дұтартъшімб супліка адресатъ de Длбі Костаке Ресеті,
din 20. Ныре, департ. de finance ші трімісъ поғъ спре а фаче
капоскетъ зұттареа філантропікъ а Dcale Ресеті, каре din въпъ-
воіа са аð decровітъ 34 цігані фъръ decсығыбіре.

„Іскълітвлѣ аѣ авѣтѣ de непорочїре прекът шї алдї воерї, вр’о къдїа цїгапї вѣтрашї, не каре de шї кам къ рѡшие, дар’ требвіе съ’и къпбоксъ къ аѣ фостѣ дрепдї росї аї сы, ачештиа дпсъ таї дѣмвлѣ іскълітвлѣ не таї пъгъндѣ съфери фолосвлѣ впї аша стрѣмвлѣ дрептѣ, іаѣ словозігѣ прїп кърдї date ла тъпа лорѣ пътai. Акът дпсъ пептѣ ашї къштїга дпнъ тóте формалітъціе а лорѣ десропїре, шї тотѣодать шї дрептѣріе словозеніе; іскълітвлѣ дпсъшї вине прїп ачеста а рѣга не опор. Вістеріе, ка прїп длкрѣріе кввїпчбсе, съ вине вроіаскъ а дпдеплїні формалітъціе de съсѣ зіое пептѣ десропїре. Еар’ Nr. цїгапілорѣ есте прекът анѣтє се аратъ дп листъ, de треізечї шї патрѣ, шї порзп-
qindѣ пътai а се трече дптрѣ локкіторї de не тошіа іскълітвлѣ Тенкапї пірятвлѣ Бакълѣ.

K. Роготи.

